

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	<u>SSA Andrzej Struzik</u>
Sędziowie:	SA Jerzy Bess SA Sławomir Jamróg

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 kwietnia 2013 r.

w Krakowie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko (...) S.A. w K. w upadłości układowej

z udziałem nadzorecy sądowego strony pozwanej T. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 8 marca 2013 r. sygn. akt VII GNc 58/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten tylko sposób, że wymienioną w nim datę upadku zabezpieczenia 21 sierpnia 2012 r. zastąpić datą 22 sierpnia 2012 r.
2. w pozostałej części zażalenie oddalić;
3. zasądzić od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie:

Postanowieniem z dnia 8 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w Kielcach stwierdził z dniem 21 sierpnia 2012 r. upadek zabezpieczenia udzielonego powodowi na mocy nakazu zapłaty tamtejszego Sądu z dnia 9 marca 2012 r. w postaci obciążenia nieruchomości pozwanego, dla której Sąd Rejonowy w Kielcach VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) hipoteką przymusową do kwoty 1.059.365,94 zł.

Uzasadniając powyższe orzeczenie sąd I instancji wskazał, że zabezpieczenie nastąpiło, stosownie do art. 492 § 1 k.p.c., na podstawie nieprawomocnego nakazu zapłaty. Nakaz ten uprawomocnił się w stosunku do pozwanego w dniu

17 lipca 2012 r., natomiast w stosunku do nadzorcy sądowego w dniu 21 lipca 2012 r. W konsekwencji, zgodnie z przepisem art. 754¹ § 1 k.p.c. zabezpieczenie upadło po upływie miesiąca od uprawomocnienia się nakazu zapłaty.

Postanowienie powyższe zostało zaskarżone zażaleniem przez powoda, który domagał się jego zmiany przez oddalenie wniosku pozwanego o stwierdzenie upadku zabezpieczenia oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu powód zarzucił naruszenie art. 754¹ § 1 k.p.c. przez jego niewłaściwą wykładnię. Uzasadniając ten zarzut, skarżący zakwestionował przyjęcie, jakoby upadek zabezpieczenia roszczenia hipoteką przymusową następował bezwarunkowo, z mocy prawa, wskazał na konsekwencje stanowiska sądu I instancji powodujące konieczność ustanowienia nowej hipoteki na podstawie tytułu wykonawczego, co może prowadzić do utraty pierwszeństwa zaspokojenia przed hipotekami powstałymi po wpisie hipoteki na podstawie tytułu zabezpieczenia, a także na konsekwencje wynikające z upadku zabezpieczenia ze względu na treść przepisu art. 273 § 2 prawa upadłościowego i naprawczego, co spowoduje zniweczenie wyłączenia z układu wierzytelności zabezpieczonej hipoteką na podstawie tytułu zabezpieczenia. Nadto pozwany wskazał, że złożenie przez niego w miesięcznym terminie od daty prawomocności nakazu zapłaty wniosku o wszczęcie egzekucji, pomimo zwłoki sądu w nadaniu nakazowi klauzuli wykonalności, powinno prowadzić do odmiennego określenia przez sąd terminu upadku zabezpieczenia, czego sąd, pomimo stosownego uprawnienia przewidzianego w art. 754¹ § 1 k.p.c., nie uczynił.

Pozwany oraz nadzorca sądowy w odpowiedziach na zażalenie wnieśli o jego oddalenie, a nadto pozwany wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie co do istoty jest bezzasadne. Wbrew stanowisku skarżącego przepis art. 754¹ § 1 k.p.c. stanowi o upadku zabezpieczenia z mocy samego prawa po upływie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie i nie czyni wyjątku w odniesieniu do sytuacji, gdy roszczenie zabezpieczone jest hipoteką przymusową. Wskazywane przez powoda, w ślad za komentatorem kodeksu postępowania cywilnego, konsekwencje związane z upadkiem takiego zabezpieczenia nie dają sądowi prawa do odstąpienia od stosowania jednoznacznego w swej treści przepisu, a mogą co najwyżej dawać podstawy do formułowania postulatu zmiany tego przepisu, który to postulat stawia komentator. Tym bardziej nie daje podstawy do odstąpienia od stosowania przepisu powoływane w zażaleniu stanowisko wyrażone w odpowiedzi na interpelację poselską udzielonej przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. Tego rodzaju odpowiedzi nie stanowią źródła prawa i nie mogą mieć żadnego znaczenia dla jego stosowania przez sądy. Wyjątki od zasady wyrażonej w art. 754¹ § 1 k.p.c. wymienione są wyczerpująco w tym przepisie oraz w art. 754¹ § 2 k.p.c. Żaden z nich nie dotyczy sytuacji związanej z zabezpieczeniem roszczenia hipoteką przymusową.

Przepis art. 754¹ § 1 k.p.c. przewiduje jako wyjątek od zasady upadku zabezpieczenia po upływie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie wydanie przez sąd odmiennego postanowienia. Na przesłanki do wydania takiego postanowienia powołuje się w swym zażaleniu powód. Mając jednak na uwadze okoliczność, że po upływie miesiąca zabezpieczenie upada z mocy prawa, a postanowienie wydane na podstawie art. 754¹ § 3 nie kreuje tego upadku, a tylko stwierdza, że on nastąpił, postanowienie wyznaczające inny niż przewidziany w przepisie termin upadku zabezpieczenia musi zostać wydane przed upływem tego terminu. Wydanie takiego postanowienia po dacie upadku zabezpieczenia jest niedopuszczalne, gdyż orzeczenie takie kreowałoby nowe zabezpieczenie niwecząc skutki upadku, który już nastąpił. W rozpoznawanej sprawie sąd nie wyznaczył innego niż wynikający z ustawy terminu upadku zabezpieczenia, a powód o wydanie takiego postanowienia nie wniósł.

Okoliczności powyższe jednoznacznie przesądzają niezasadność zażalenia co do jego istoty.

Jakkolwiek powód nie podnosił tej kwestii w zażaleniu, skorygować należy datę upadku zabezpieczenia wskazaną w zaskarżonym postanowieniu. Przepis art. 754¹ § 1 k.p.c. stanowi, że zabezpieczenie upada po upływie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia. Skoro nakaz zapłaty stał się prawomocny w dniu 21 lipca 2012 r., to stosownie do

przepisu art. 165 § 1 k.p.c. w zw. z art. 112 k.c. termin miesięczny upłynął w dniu 21 sierpnia 2012 r., a zatem pierwszym dniem po upływie tego terminu był dzień 22 sierpnia 2012 r. i w tym dniu nastąpił upadek zabezpieczenia.

Z powyższych przyczyn, na podstawie art. 397 § 2 w zw. z art. 385 i z art. 386 § 1 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 397 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i z art. 100 zd. 2 k.p.c., mając na uwadze znikomy zakres dokonanej korekty zaskarżonego postanowienia i jego oddalenie prawie w całości. Stosownie do wniosku pozwanego zawartego w odpowiedzi na zażalenie zasądzono od powoda na jego rzecz koszty postępowania zażaleniowego w wysokości wynagrodzenia pełnomocnika – radcy prawnego, ustalonej zgodnie z § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.